

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., THURSDAY MORNING, NOVEMBER 29, 1945

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

ZAKAJ TITOVCI NISO PUSTILI AMERIKANECV, da bi poiskali grobove padlih letalcev?

Poročali smo, da je Tito odklonil, da bi Amerikanci poiskali, kje vse leže umrli ameriškanski letalci, ki so padli na jugoslovanska tla. Sedaj se stvari vedno bolj jasne. Na dan prihaja, koliko letalcev so partizani enostavno oropali in pobili. To je neprijetno Titu in skuša zakriti, kar more. Pred nami je poročilo o nekaterih takih dogodkih v bližini Stične na Dolenjskem so se morali v februarju 1944 spustiti štiri letalci s padali. Prišli so v roke partizanov. Ti so jim vse pobrali in se oblekli v njih uniforme, potem pa oropane padalce pobili in na mestu zakopali. V bližini Škrbine na Krasu so prav tako pobili šest Amerikancev že v septembru 1943. Serčerjeva brigada je v bližini Prezida pobila v oktobru 1943 kar 23 Angležev in Amerikancev. Ti so zahtevali, da se jih odpravi domov, partizani pa so jih hotelj prisiliti, da se z njimi udeležijo nekega napada. Partizana Kovač Anton in Kovačar Lado sta se bahala, da sta 26. marca 1944 izropala in ubila dva angleška letalca v Škocjanu pri Rakeku. V času od 20. do 25. februarja so pristali na Ratu pri Brusnicah trije Amerikanci. Partizani so jih po svojem roparskem običaju zropali do nagega in ubili. Kasneje so jih protikomunistične enote izkopale in prepeljale na pokopališče v St. Peter. Imena letalcev so znana. Se več takih slučajev se poroča iz Bosne. — Tak je bil tisti "sveti" boj partizanstva. Zato skušajo sedaj preprečiti ameriške preiskave

ZAMENJAVA DENARJA SE RAZBURJA.

Ljudje se še niso pomirili radi zamenjave denarja. Prvotno so dobili za zamenjani denar takoj 5.000 novih dinarjev. Za ostalo so dobili potrdila. Toda to se ne izplačuje tako kot je zapisano na potrdilu, ampak se vsakemu nekaj odtrga. Pri manjših svotah 5%, pri večjih tudi 75%. Tako so ljudje neprosto voljno plačali velik davek za partizansko gospodarstvo. Država je prišla do ogromnih svot, toda ubili so pri tem trgovski promet. Kmet se brani prodajati, trgovec si ne more nabaviti novega blaga in tovarne, kar jih je še ostalo neodvisnih, ne morejo kupiti potrebnih surovin za delo.

NAMEN OBSODE PRED TAKOZVANIMI SODIŠČI ZA NARODNO ČAST

je vedno bolj jasen. Država je na ta način postala lastnica skoro vseh večjih podjetij. Zasebne lastnine in razne družbe, pa tudi zadrage so postavili pred sodišče in jih obdolžili, da so s svojim postopanjem podpirali sovražnika. Vsaka tovarna, ki je še delala, je seveda delala tudi za tužce, ki so bili v deželi. Ni mogla reči, da tem ne prodaja, ker so bili oni gospodarji v deželi. Sedaj je zato obsojena in ji je vzeto premoženje. Partizani sedaj zahtevajo, da bi se moralo poprej ustaviti vsako gospodarsko življenje v deželi, ne pomislijo pa, da bi potem tudi oni morali poginiti od gladi in da ne bi imeli kaj pokrasti. Namen tega postopanja pa je vse spraviti v državne roke, ne da bi za to kaj plačali. Tako so popolni gospodarji vsega.

AGRARNA REFORMA.

Z malo katero stvarjo se dela toliko komedije kot z agrarno re-

POVELJNIK KRIŽARKE PRIDE PRED SODNIJO

Washington. — Kapitan Charles B. McVey, ki je poveljeval križarki Indianapolis, pride pred vojaško sodnijo. Zagovarjati se bo moral zaradi izgube te križarke, ki je bila torpedirana in se je potopila z vsem moštvom 30. julija 1945 pri Filipinih.

Križarka je vozila material za atomsko bombo 16. julija na otok Guam. Ko je odplula od Guama, je bila torpedirana. Mornariško poveljstvo ni dalo v javnost, česa dolže kapitana.

Kongres zahteva, da se prične lakoj preiskavo naše zunanje politike

Washington. — Na izjavo bivšega poslanca za Kitajsko, general Hurleya, da izvaja ameriški državni urad dvojno politiko v inozemstvu, so se oglašili takoj v kongresu republikanci in demokrati ter zahtevajo preiskavo.

Hurley je obdolžil ameriške diplomate, da na eni strani podpirajo komuniste in imperijaliste, na drugi strani se pa trudijo na vse načine, da bi izpodkopali moč ameriške demokracije v inozemstvu.

Gen. Hurley je izjavil, da ima na rokah dokaz, da so komunistični simpatičarji v našem državnem uradu pošiljali kitajskim komunistom poročila, dočim se je ameriška vlada trudila podpreti vlado generala Kajšeka.

Nek kongresnik je zahteval javno, naj državni oddelek takoj požene iz službe vse komuniste, ni pa imenoval nobenega imena.

Odsek za tujezemske zadeve poslanske zbornice je rekel, da bo poklical Hurleya predse, da poda vsa fakta obdolžitve.

Hurley je pokazal predsedniku Trumanu poročila, poslana iz državnega urada kitajskim komunistom, in katera so njegovi ljudje prestregli na Kitajskem. Dalje je Hurley izjavil, da v državnem oddelku neke pušča, ker so prišle v javnost zaupne stvari, ki jih je on poročal na ta urad.

SOVJETSKO VOJASKO SOLO

pošiljajo še sedaj po končani vojski mnogo mladih fantov. V Narkovu je približno 800 jugoslovanskih vojakov v pilotski šoli. Zakaj se pripravljajo ti vojaki, za katero vojsko? Ali res še ni konca?

TRIDNEVNICA UČITELJEV V PTUJU.

V dneh od 13. do 15. septembra so morali vsi učitelji ptujskega okraja na komunistične duhovne vaje. Dva dni so jih učili, kako se sedaj po novem v šoli poučuje o novem bogu Titu in drugih komunističnih tovariših, kako treba sedaj drugače poučevati zgodovino, zemljepisje in slovensčino, tretji dan pa je prišlo najvažnejše, kako poskrbeti, da bodo povsod ljudje volili za Titovo listo in da se ljudje ne potuhnejo in ostanejo doma.

SOVJETSKI PIJONIR.

V ukradeni tiskarni, ki je bila poprej last Katoliškega tiskovnega društva v Ljubljani, sedaj izdajajo komunisti za otroke list "Slovenski pionir." List je poln proslave Titove. Otrok mora slišati to ime tolikokrat, da nima več smisla misliti na kaj drugega. S tem listom hočejo vzgojiti v resnici sovjetske pionirje. Kakor so poprej razni pisatelčki vpili na čast kralju Petru, tako sedaj na čast maršalu Titu. Zanimivo je, da so se preselili k listu prav tisti ljudje, ki so pred leti noreli za Petra, kot na primer Josip Ribičič. Takih značajki bodo vzgojili "značajne" komuniste.

V Berlinu baje razsaja pljučnica

London. — 1/2 Frankfurta poročajo, da so berlinske bolnišnice napolnjene, ker je nastalo izredno mrzlo vreme, ljudje pa nimajo kuriva. Po mestu razsaja influenza.

OSTANKI OD 37. DIVIZIJE SO NA POTU DOMOV

Manila. — General Beightler, poveljnik 37. ohijske divizije, ki je prebila štiri leta na Pacifiku, je že na ladji in se vozi domov. Na ladji je tudi 317 častnikov in 6.727 mož. Nadaljnih 144 častnikov in 3.636 mož se je pa ukrcal na ladjo za domov drugi dan.

Te vojake 37. divizije pričakujejo v San Franciscu najkasneje 3. decembra.

Svari pred revolto v Nemčiji, če ne začnemo z drugo taktiko

Washington. — Byron Price, bivši načelnik cenurnega urada v Nemčiji in poroča predsedniku o zelo nevarnem stanju tam.

Washington. — Byron Price, bivši načelnik ameriškega cenurnega urada, je dospel iz Nemčije, kjer je prestrdal položaj in je o tem poročal predsedniku Trumanu. Iz Bele hiše so dali to poročilo takoj v javnost. Mr. Price trdi, da postaja položaj v okupirani Nemčiji vedno slabši in če ne bomo začeli z drugo taktiko, bo postala stvar zelo resna.

Rekel, da je treba takoj preurediti vso sestavo vojaške uprave v Nemčiji. Predvsem je pa priporočal, da naj se zahteva od Francije, da izjavi pred vsem svetom, da gre za to, da razkosa Nemčijo, ker drugače bo svet sodil radi polomije vse zavezničke.

"Nemški narod postaja vedno bolj nemiren in vedno bolj sovražen," je poročal Mr. Price. "Začel se je že ozirati za kakim novim voditeljem, kakršnega rodi samo obup, kakor je rodil obup Hitlerja po prvi svetovni vojni."

Mr. Price zato priporoča ameriški vladi, da popolnoma spremeni taktiko in začne drugače upravljati Nemčijo, ali pa naj popolnoma umakne svoje čete iz Rajha.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Asesment pobira

Tajnica društva sv. Marije Magd. št. 162 KSKJ bo nocoj od 6 do 7 pobirala asesment v šoli sv. Vida.

Zidarjev potrebujejo

Rodger Construction Co., ki je začela graditi 6 hiš na 61. cesti, potrebuje takoj več slovenskih inujskih zidarjev. Tudi nekaj navadnih delavcev bi vzela na delo. Priglasite se še danes na licu mesta.

Po pismo naj pride

Pošta ima registrirano pismo za Jožeta Krajc. Pismo je od Franceta Gorše iz Italije. Ako se Krajc zgleda pri nas, bo pismonoša prinesel pismo, ker registriranega pisma ne sme pustiti, če ne ve za naslov prejemnika.

Nove plošče

V Mervarjevi trgovini za glasbo, 6919 St. Clair Ave. imajo zdaj novo zalogo slovenskih plošč, valčkov in polk. Prevez gostilne

John Modic je prevzel Mountain Inn gostilno na 4428 St. Clair Ave. Prej je imel gostilno na 4034 E. 123. St.

Božične karte

Slovenska ženska zveza je izdala lepo izbirko božičnih voščil v slovenskem in angleškem jeziku. Vse karte imajo zraven tudi kuverte. Zelo lepo so okrašene in z lepim črtvom. Dobite jih tudi v našem uradu in sicer 25 za \$1. Sezite po njih in jih pošljite prijatelju ali prijateljici za praznike.

FORD ZAHTEVA OD UNIJE, DA PLAČA ODSKODNINO

Detroit. — Ford Motor Co. je zdaj predlagala uniji avtnih delavcev (CIO) da se dne v novo pogodbo točko, v kateri se bo unija zavezala, da bo plačala kompaniji \$5 odškodnine za vsakega delavca, ki bo šel na neavtorizirano stavko.

Unija še ni odgovorila, če bo to sprejela. Ford pravi, da če unija zahteva varnost za svoje delavce, je upravičeno tudi podjetje zahtevati zase varnost od unije.

Na milijone opreme gre zdaj v morje

Sydney, Avstralija. — C. A. Burley, poročevalec za nek avstralski dnevnik trdi, da mečejo Amerikanci, ki zapuščajo pacifične otoke, na milijone funtov bojne opreme v morje. Nalože robo na splave, odpeljejo na morje in pahnejo v vodo. Tako uničujejo letala, truke, traktorje in drugo. Pravijo, da se to ne izplača voziti domov.

GENERALOV SIN JE ODPUŠČEN Z 38 TOČKAMI

Great Lakes, Ill. — Pvt. Jack MacNider, star 18 let, sin brijadnega generala MacNiderja, je bil odpuščen od marinov, čeprav ima samo 38 točk. Za odpuščanje je bil poslan 1. jan. 1945. Bil je v taborišču Dachau, kjer je videl cele kupe mrličev, žrtve nacijev. Dalje je bil v Salzburgu, na Dunaju in v Pragi. Frederick je nečak Mr. in Mrs. Ralph Skolar iz 1219 E. 169. St., kjer zdaj tudi stanuje.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Gen. Patton je bil pri kralju

Stockholm, švedska. — Ameriški general George Patton je dospel sem ter je bil sprejet v avdienci pri kralju Gustavu. General bo ostal tukaj en teden.

Razne vestil od naših borcev v službi Strica Sama

S/Sgt. Frank B. Končan, sin Mr. in Mrs. Frank Končan iz 6512 Bonna Ave. je bil častno odpuščen od 20. zračne armade, pri kateri je služil 22 mesecev enstran morja in sicer v Indiji in na Pacifiku pri bombnikih B-29.

Njegov svak, Cpl. Andy S. Zadel je bil tudi častno odpuščen iz armade. Bil je v hudih bojih v Nemčiji, kjer je služil pri topničarjih. Onstran morja je bil 16 mesecev. Andy je sin Mrs. Katarine Zadel iz 16014 Holmes Ave.

Pfc. Louis Znidarsic, ki je prej živel na 1188 Norwood Rd., je bil častno odpuščen iz armade. Zdal živi s svojo ženo in hčerko na 15741 Mandalay Ave. V armadi je bil skoro 4 leta, od teh dve leti onstran morja in zadnje v Nemčiji.

Joseph Miklaučič, G. M. 3/C, sin Mr. in Mrs. Miklaučič iz 11006 Revere Ave. je dospel domov na dopust za 14 dni. Služi na bojni ladji USS Waterman, ki je že preplula ves Pacifik. Prav rad bi videl, če ga prijatelji ob priliki obiščejo.

Sgt. Frederick G. Skolar je dobil po 42 mesecih službe pri Stricu Samu časten odpust. Čez morje je bil poslan 1. jan. 1945. Bil je v taborišču Dachau, kjer je videl cele kupe mrličev, žrtve nacijev. Dalje je bil v Salzburgu, na Dunaju in v Pragi. Frederick je nečak Mr. in Mrs. Ralph Skolar iz 1219 E. 169. St., kjer zdaj tudi stanuje.

Gen. Patton je bil pri kralju

Gen. Patton je bil pri kralju

Gen. Patton je bil pri kralju

Gen. Patton je bil pri kralju

Gen. Patton je bil pri kralju

Gen. Patton je bil pri kralju

Gen. Patton je bil pri kralju

Gen. Patton je bil pri kralju

Gen. Patton je bil pri kralju

Gen. Patton je bil pri kralju

Gen. Patton je bil pri kralju

Gen. Patton je bil pri kralju

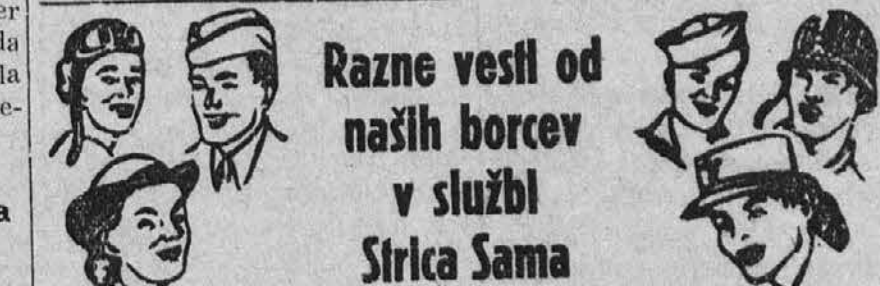
Gen. Patton je bil pri kralju

Gen. Patton je bil pri kralju

Gen. Patton je bil pri kralju

Gen. Patton je bil pri kralju

Gen. Patton je bil pri kralju

Gen. Patton je bil pri kralju

Gen. Patton je bil pri kralju

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Ave. Henderson 9628 Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NARODNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po razmasalnih: Celo leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3 sente

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier, \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 278 Thurs., Nov. 29, 1945

Beseda od svojcev iz domovine

Mrs. Frances Larsih, 1102 Revere Ave. je dobila od doma pismo, da je v vasi Zverče, fapa Hinje umrla stara mati Marija Strekal (Kraljeva mama) Dočakala je visoko starost 90 let. Umrla je 3. septembra 1944. Tukaj v Newburghu zapuška omenjeno vnukinjo, sinova Josipa in Johna, ki vodi znano trgovino na 3592 E. 80. St.; v Euclidu sina Jakoba in Georga na St. Clair Ave. ter hči Jennie poročena Strnad. Dalje sporočajo v pismu, da je po fari Hinje mnogo razdejavanja. Naj bo blagi pokojni mamici miren počitek po prestanem velikem trpljenju, preostalih pa iskreno sožalje.

Frances Kraševc, 1131 E. 76. St., po domače Špeharjeva iz Dan pri Ložu je dobila pismo od svoje sestre Pepce Avsenik, poročene v Tržiču na Gorenjskem. Pismo se glasi:

Draga sestra!
Včeraj sem prejela pismo od Tebe in sem bila tako razburjena, da se še danes ne morem umiriti. Vse Ti bomo popisala, kar bom pač od vseh mogla. Čudim se, da smo sploh še ostali živi v tem suženstvu. Zdi se mi, da smo začeli znova živeti, kot bi se na novo rodili.

Mati so prišli ravno pred vojno v Tržič in so z Johano. Jože je tako srečen, da je doma s svojo družino. Urška je v Kranju pri g. kanoniku, ker je teta Marjeta umrla lansko leto, gospod pa že ne vidi več in največ samo ležijo. Režika je sama s hčerko Helenco; mož Martin je bil od marca 1942 pa do junija v Begunjah zaprt, nato pa so ga Nemci poslali v internacijsko taborišče v Aušviz, kjer je bil po enem mesecu mučenja živ sežgan.

Tone je z otroci menda sam doma, kaj je s ženo ne vem. Ravno danes gre Jože domov in potem bomo pa že kaj bolj natančno izvedeli. Jaz nisem bila doma že 14 let. Kar se moje družine tiče, sem sama z dvema otroci, mož Pepi je bil v partizanih, pogrešan že od aprila in je najbrže padel v zadnji največji ofenzivi. Je ujet ali ubit, natančnih poročil še ni. Živimo tako kot se pač živet da. Sedaj imamo tudi bel kruh, katerega se kar ne moremo najesti. Bel kruh, ali sploh moreš misliti kaj je za nas bel kruh? Kar nas je bratov in sester in mati smo še vsi pri življenju, ampak vsi uničeni, najbolj pa sva prizadeti midve z Rezko, ko sva morali žrtvovati moža. Moja hčerka Vera se uči v pletniški, a ni nič pri dobrem zdravju.

Na škriilih so stric umrl, v Vrhniku tudi svak. Strina in Slavka sta bili v Starem trgu pri Režki, ker niso smeli bit doma. Režkin mož je umrl v internaciji. Iz Tržiča Te novice pač ne zanimajo, ker nikogar tukaj ne poznaš, zato Ti bom popisala malo iz Dan, da boš videla, kakšne žrtve smo morali doprinesiti: Ustreljeni so bili: Malenska Angela, Kandarov (zdočajni) fant, Hlepova dva fanta, Kotna Ančka in Ferdo, Jakopetova Ivanka in Jože, Andrejova gospodinja in dva fanta, Albin in žena, Paternoštova Pavla mož Korle, Mlakarjev Lojze iz Škriilih, Špeharjev Lojze iz Škriilih, Kovarjev iz Dan.

V internaciji pa so umrli na Rabu v Dalmaciji: Malnarjev Tone in Nace, Starmanov Jože, Kordišov en fant, Kandarov Miha, Lojze in Feliks. To je približna statistika iz Dan. Interniranih je bilo še veliko drugih, a so se srečno vrnili. Dragi sestra, predstavljaj si, kako se te ljudi zvezali z vrvmi in jih odpeljali v Peščenek in jih tam postrelili. Ne moreš si misliti, kako so umirali pod krogliami okupatorja in zopet drugi pa so umirali od lakote in uši požrti. Ali si sploh moreš predstavljati to njihovo trpljenje. To je sa-

mo malo poročila iz Dan, a vidi, da je bilo tudi povsod drugo isto. Na Ulaki pri Starem trgu so jih naenkrat 130 ustrelili, v Babnem polju vrazjem vrtu, nad 50 itd. Ali vendar, ti so bili vsaj pokopani na pokopališču. Pri nas na Gorenjskem pa so jih kar tam zakopali, kjer so jih postrelili: ob cestah, po polju, njivah in travnikih ležijo žrtve. Ali imaš občutek, kaj smo prestali, ko smo bili v večnem strahu, kdaj bodo prišli po nas in nas pobili? To se ne da popisati, papir je mrtev, kakor so mrtvi naši dragi. Vprašujemo se, kako je mogoče, da smo sploh še živi. Prestal smo vse in vendar dočakali "zlato svobodo." Ne moreš si misliti, kakšno veselje je bilo, ko so nas partizani osvobodili. Vsi vprek smo jokali in se drug drugega objemali, kar verjeti nismo mogli, da je to vse res.

Še mnogo bi Ti lahko napisala, pa bom drugič še kaj. Pišem mi, kaj potrebujemo. Dragi sestra, z eno besedo — vsega smo potrebni in vsi, ne oziraje se na to, da ta ima, drugi nima, vsi smo enaki. Če nam boste mogli kaj pomagati vam bomo vsi iz sreca hvaležni. Kmalu boš prejele pismo od bratov in sester, da boš od vsakega nekaj izvedela. Prejmi najlepše pozdrave od Tvoje sestre Pepce in otrok.

John Dolinar, 8805 Vineyard Ave. je dobil pismo od svoje nečakinje Ane Jesenovec, ki je sedaj v ubežništvu na Tirolskem. Pismo se glasi:

Dragi stric!
Ne vem ali vas bo to pismo našlo še med živimi ali ne, ko že toliko časa ni bilo mogoče pisati. Danes pa Vam pišem, a ne z našega drugega doma, ampak iz tujine. Jaz sem v pregnanstvu v taborišču na Tirolskem v Avstriji. Morda boste rekli, zakaj sem tukaj? O, stric, ko bi vi vedeli, kako je pri nas v Sloveniji sedaj in kako je bilo pred letom 1941, ko se je začel križev pot za uboge Slovence po zasedbi Italijanov.

Največje gorje pa je bila za nas "Osvobodilna fronta" ta komunistična garda. Naša št. Joška fara je veliko trpela radi njih. Vseh grozodejstev sploh ni mogoče popisati. Če niso bili za osvobodilce, so rdečkarji napadli italijanske vojake, kateri potem niso gledali na krivice ali nedolžne, prišli so v vas, odbrali 10 do 20 mož pa tudi žensk in otrok in na mestu postrelili. Druge pa so zopet odpeljali v taborišča, kjer so potem gladu umirali. Komunisti pa, ki so vedno trdili, da se bore za domovino, so bili pravi izdajalci in morilci svojih lastnih slovenskih bratov in sestra. Zgodilo se je celo, da je hči umorila svojega lastnega očeta.

Oni so nam vedno govorili, da bodo pregnali okupatorja s slovenske zemlje, a bili so vedno v tesni zvezi z njim, samo da so več naših dobrih mož in fantov pomorili. V št. Joštu so leta 1942 v enem tednu pobili 19 ljudi, pa res zverinsko pobili, ne postrelili. Požgali so 10 domov in zakaj? Zato, ker so bili zavodni in verni Slovenci.

Jaz sem v treh letih že tretjič begunka, sedaj v frotje in tako daleč od doma, kjer imam lepo novo hišo, v kateri pa smo živeli samo tri mesece. Moj mož je bil tako vesel, ko smo se vselili notri, a čez tri mesece pa so mrtvega pripeljali domov. Ubili so ga komunisti, zato ker je bil belogardist in vnet anglofil. Ubil so mi moža, očeta mojim trem otrokom. Tudi za brata Toneta ne vem nič. Tudi on je poročen in ima dva otroka. Koliko je tukaj sirot, se ne da popisati in koliko strahu in groze smo prestali pred Italijani, Nemci in nazadnje pred komunisti. Prosim, odpišite mi, če prejmete to pismo. Vas pozdravljam kakor tudi Vašo družino

Anica Jesenovec.

Ob 35-letnici društva Lipa št. 129 SNPJ

Danes, ko to pišem, je Zahvalni dan in upajmo, da bo nekoč Zahvalni dan vsega človeštva na svetu, ki bo prosto živelo življenje na tem svetu. Ker mi čas ne dopušta, da bi bolj obširno poročal in je veliko drugih novic iz te strašne vojne v časopisih, zato hočem poročati kar najbolj na kratko.

Društvo Lipa je bilo ustanovljeno dne 23. aprila 1910. Kot organizator je bil br. Frank Černe, član društva št. 5 (pri katerem društvu je zdrav in vnet društenik). Želimo mu še mnogo let zdravja in mu ostane hvaležni, kajti on je bil, ki je otvoril prvo sejo našega društva, na kateri so bili navzoči: Frank Hudolin, Mihael Habič, Anton Petrič, Karol Penko, Anton Keržič, Anton Tekaucič, Frank Mrvar, Louis Ahlin, Anton Cugel, Frank Keržič, Ivan Ausec, Ivan Gorjup, Mary Gorjup (Kisovec) in Mary Božič.

Brat Černe je poudarjal potrebo, da se ustanovi novo društvo v tako zvanem žužemberku in okolica, med Wilson Ave. (sedaj 55. cesta) in Lawrence Ave. (sedaj 33. cesta). Precej težko je bilo, ker so bili ustanovniki tudi člani kluba "Korzuna pipa."

Torej naše društvo je bilo ustanovljeno pred 35 leti in je še danes močno, čeprav v vojnem času nismo mogli napredovati v članstvu, kljub temu pa upamo, da se bomo povzpeli v narastku v bodoče. Ob tej priliki se tudi spominjamo na pokojne brate in sestre, ki so bili aktivni, kot ustanovitelji Mary Kisovec, Ivan Ausec in drugi. Isto tako ne bomo nikdar pozabila naša pokojna blaginika Louis Safran in Frank Mahnič. Safran je izgubil svoje življenje v plinski katastrofi 20. oktobra 1944, a Mahnič je zlobna roka končala življenje, dne 10. marca, 1937. (Zločinec je še vedno na prostem!) Še živeči ustanovni člani so sledeči: Louis Ahlin (ki je ravno sedaj v bolnišnici, kjer so mu odstranili eno nogo), Karol Penko in Frank Keržič.

Odbor in članstvo je preskrbelo, da naše društvo proslavi 35 letnico v Slovenskem narodnem domu 1. decembra 1945. Sedanji odborniki so: predsednik Joseph Trebec, podpreds. Andy Skerl, tajnik Anton Melkan, blaginjak John Šivec, zapisnikar Karol Penko; nadzorni odbor: predsednik Stanley Počkar, nadzornika Frank Sot in Joseph Filipič; bolniški nadzornik Joseph Terbovec.

Članstvo kakor tudi splošno cenjeno občinstvo je prijazno vabljeno, da pride na našo veselico v soboto 1. decembra zvečer v SND na St. Clair Ave. Vesela zabava in točna postrežba bo za vse naše posetnike. Prav prijazno ste vabljeni tudi člani naših bratskih društev. Dobrodošli in na svidenje!

Joseph Trebec, predsednik.

— Kakovost mleka je odvisna od zdravstvenega stanja krave, ki ga producira.

— Nad eno tretjino vse delavske moči, ki je bila zaposlena v delavski industriji, so bile ženske.

ALL SKIDDING ASIDE

Tire chains give added traction and uniformity in performance and reduce braking distances as much as 50 per cent on ice and snow. Are yours in shape?

Naši begunci

Spodaj prinašamo imena begunccev, ki so bežali pred komunističnim terorjem iz svoje domovine. Vsi ti se nahajajo sedaj na Koroškem. Navajamo kraj, odkoder so doma, ime in priimek ter leto rojstva.

Dolenjci na Koroškem

IZ RIBNICE in okolice so sledeči:

(Nadaljevanje)

- Hren Magda, 1928
- Hrovat Angela, 1914
- Iaršič Francka, 1901
- Iaršič Jože, 1910
- Ile Anton, 1929
- Ile Franc, 1910
- Ile Jože, 1910
- Ile Rudolf, 1907
- Jerina Antonija, 1895
- Jerina Marija, 1928
- Jerina Marija, 1932
- Jerina Marjan, 1932
- Kajfež Ana, 1920
- Kajfež Cvetka, 1936
- Kajfež Marija, 1886
- Kajfež Milan, 1929
- Kaplan Franc, 1915
- Kaplan Marija, 1922
- Kaplan Vinko, 1928
- Kavčič Anton, 1893
- Kavčič Leopoldina, 1928
- Klun Alojzij, 1908
- Klun Franc, 1920
- Klun France, 1913
- Klun Janez, 1908
- Klun Janez, 1905
- Klun Jože, 1905
- Klun Jože, 1925
- Klun Jože, 1912
- Klun Jože, 1905
- Klun Marija, 1923
- Klun Mihaela, 1922
- Klun Stanko, 1921
- Klun Ivan, 1928
- Knaus Jože, 1915
- Korasa Jože, 1900
- Košćak Pavla, 1920
- Košir Janez, 1914
- Kozina Franc, 1919
- Kozina Ivan, 1923
- Kozina Jože, 1890
- Kozina Marija, 1926
- Kozina Matija, 1928
- Kožar Jože, 1908
- Kraševc Jože, 1908
- Kromar Amalija, 1922
- Kromar Franc, 1920
- Kromar Franc, 1898
- Kromar Franc, 190
- Kromar Franciška, 1922
- Kromar Franciška, 1926
- Kromar Karolina, 1927
- Kromar Jože, 1890
- Kromar Justina, 1920
- Kromar Marija, 1929
- Kromar Marija, 1896
- Krsnič Franc, 1903
- Lesar Ignac, 1929
- Lesar Ivan, 1919
- Lesar Janez, 1895.
- Lesar Janko, 1926
- Lesar Marija, 1923
- Lesar Matija, 1907
- Lovšin Albin, 1943
- Lovšin Alojzija, 1909
- Lovšin Alojzija, 1910
- Lovšin Alojzija, 1931
- Lovšin Alojzij, 1907
- Lovšin Ana, 1934
- Lovšin Angela, 1938
- Lovšin Anton, 1894
- Lavrič Franc, 1915
- Lovšin Jože, 1929
- Lcvšin Marija, 1906
- Majer Ivan, 1928
- Malovič Mirko, 1902
- Marolt Franc, 1907
- Mate Ivanka, 1922
- Mate Leopold, 1909
- Mate Vida, 1925
- Mihelič Franc, 1911
- Mihelič Matevž, 1903
- Mihelič Neža, 1923
- Mohar Ana, 1902
- Mohar Anton, 1936
- Mohar Anton, 1901
- Mohar Ivan, 1903
- Mohar Ljudmila, 1930
- Mohar Ana, 1933
- Mračne France, 1914
- Mrak Jani, 1922
- Mrhar Franc, 1908
- Mrše Neža, 1924
- Mrše Rozalija, 1925
- Nosan Janez, 1903
- Oberstar Ivana, 1927
- Ogrinc Anton, 1902
- Oražem Franc, 1910
- Oražem Jože, 1909
- Oražem Štefka, 1924
- Pengal Alojzij, 1927
- Pengal Franc, 1887

(Dalje prihodnjič.)

"Kar je najbolj čudno je kako morejo v jezeru poleteti kmetje kravino," meni mišljeno France, "ko je vse ena sama dan. Mislim namreč kako ve vsak za svoj osredki." "Ti boš pa še poslušal o zakletih kraljičinah in take masa fletne stvari, ko ve za kravino in tirman, dregnem nejevoljno, ker s svojim darom pripovedoval zbudil pri članu našega škega štaba nobenega firbca.

"Saj vem, da boš na tisto sam prišel, ki vse raztegne neskončnost, da včasih ni mer podobno," ugovarja ce.

"Šur da raztegmem in čem kot Dolinarjeva Francka sto za povavncu, pa kaj me če je pa tako fletno branje koloni, da me še celo naši prosijo, naj potegnem, ker stavijo take srčne proizvoznih mojih skisanih možgan. Pa ke zares podučne stvari, bi že rad vedel, kako gospodarijo svoje osredke v ru, ti bom pa še to povedal, bo tista grajšćakova hči v ke Karlovec lahko počakala kaj časa.

Tudi meni se je čudno kako morejo naš oče najti osredke, ko je poleti trse in vina kot bi pogledal na Pa jim ni delalo to dosti Pa jim ni delalo to dosti vice. Po nasuti cesti, ki preko jezerske planjave, je namreč jezero izsušeno, se peljali. Oče so se skrbeli rali na vse strani in mislili, da so prišli na sto, so ustavili, se ozri sarjevo hišo v Martinjaku, tem pa obrnili in si poiskali tovo točko na Otoku pod nikom.

"To bo naše," so rekli sigurno, kot bi stopili pri Bonaču. Potem so po dva dolga zamenja privezali na en konec ter zamenje zasadiji v Otoku v ravni črti gotovo lo korakov ter s koso rezali jo za eno stran osredka. so šli po drugi strani ravni črti s Cesarjevo so prišli do potokove spet s koso rezali trse kot mejo. Vse, kar je bilo je bilo naše in kosci so tem zapodili in mahali in kravini. To je bilo če ti povem, da je bilo tri korake proč, torej delati mejo po kaki višji

Ampak nekoč jim je uneslo. Po čudnem alj kaj, so se zmotili rekcijoni, ki so ga imeli ku in so prekosili kar sedne osredke. Ker smo ji prvi, so šli sosedni mi po naši meji in vse je bro, da ni bil tisti, ki je redek pri kraju, prikrajšan, so ga zrinili prav iz pesek. Tihine z Brezju, imel osredek zraven sicer kričal, da je stari to nalašč napravil, ampak nisem verjel, da bi.

No, da se v bodoče ne bo več ponovilo, smo drugo poletje s svinjski kotel, ga pobelili v vznilih ob poti. Kotel je vrhu blata in bil potem ni tirman ali mejnik, ki učeni ljudje, ki jih človek nikoli prav ne jih ne. Ne vem, zakaj našo lepo špraho in sile. Meni ne gre v flinta — puška, firtah pasnik in tako dalje. Pa boš spet rekel, bom pa še prihodnjič dal, kadar se bova srečala.

Pisana mati

SPISAL J. F. MALOGRAJSKI

so zagrmle grude ob anica pa je zdrknila na glasno zajokala, kakaj način kaj izprošaj solzami v obeh jo je Koren ter jo potegnili jame. Toliko je bila zdej od tistikrat, da so pavalami mamico, da je sveka, ki jo je tolažil. "Jokaj, Anica," ji je rejal Koren, saj si naša! zaupaj! kar stori on, prav!"

Anica se ni mogla potolažiti je vsjo pot tudi naje, ž njo pa je jokaj je hodil poleg nje ter za roko.

vedno po tistem, ko so obli starega Mlakarja zemljo, je pridrdrala lepa, svetla kočija. Dva konja sta bila vprežena. Ljudje so se ustavili ogibali, kaj pomeni to začudenje je bilo tem se je ustavila kočija Mlakarjevega pogorišča in iz nje je lepo oblečen goveček z dolgo, že nekoro brado.

Koren se mu je, da je preal poznati, če ne po drugem!" "Človek se izpremeni in tudi glas mu postane drugačen, ako živi dolgo pod drugim podnebnjem. Toda zdaj odgovori na moje vprašanje, dragi moj Koren, in povej mi hitro, kje so moj oče?"

Korenu je bilo tesno pri sreju, toda resnice ni mogel prikrivati.

"Tvojega očeta smo pred kratkim pokopali. Nekoliko ur pred smrtjo so te imeli v mislih, naročili so mi, da naj ti povem, da bi te bili prosili odpusčenja, če bi te bili videli še živega!"

Zdaj France Mlakar ni mogel več zadržati solz, ki so mu že prej silile v oči. Zakrije si obraz z obema rokama in ihtel je kot majhno dete.

"Oče, o moj oče!" je vzdihoval. "O zakaj nisem poslušal glasu svojega srca, zakaj se nisem prej napotil proti domu! Odpustite, oče, odpustite! O, to je kazen božja! Ta nesrečna tarna moja! Mislil sem, da bi ne bil mož, ako bi ne delal tako; zdaj vidim, da sem bil abotnež, velik abotnež, ki je dal samega sebe ob najlepše, ob najdražje! ... Kaka tolažba bi bila zame, če bi bil zrl njemu, ki je bil oče moj, še enkrat v svojem življenju v blagi obraz! A zdaj je zaman vsaka tožba!"

Te besede Franceta Mlakarja so bile polne iskrenosti in nihče ni dvomil, da mu prihajajo iz globočine srca. Vsem se je smilil, ki so ga slišali in vsi so si brisali oči, ki so videli njegovo resnično žalost.

(Dalje prihodnjič)

Dr. Alexander Loudon (v beli obleki) je s posebnim poročilom izročil senatorju Kenneth McKellarju nekaj 100,000 tulipanovih čebulic, katere so poslali hvaležni Ameriki kot v priznanje in zahvalo za osvoboditev Holandske dekleta v svojih narodnih nošah jih posojajo na vrtu pred Kapitolum v Washingtonu, D. C.

Dr. Alexander Loudon (v beli obleki) je s posebnim poročilom izročil senatorju Kenneth McKellarju nekaj 100,000 tulipanovih čebulic, katere so poslali hvaležni Ameriki kot v priznanje in zahvalo za osvoboditev Holandske dekleta v svojih narodnih nošah jih posojajo na vrtu pred Kapitolum v Washingtonu, D. C.

Nova železniška proga pri Borovnici

(Konec)

Gradili so ga sedem let

Ob tej priložnosti, ko "pokopavamo" tako znamenitost, kakršna je bil borovniški most, je prav, da se spomnimo nekoliko njegove zgodovine. Viri pripovedujejo, da so začeli borovniški most zidati leta 1850 in da so ga zidali sedem let, dokler ni bila dograjena železniška proga do Trsta. Zakaj so ga zgradili in zakaj niso že takrat raje izpeljali proge do Borovnice po ravnini, našim strokovnjakom ni prav jasno. Za zgradbo mostu so porabili 32 milijonov kosov lomljenega in prav toliko kosov klesanega kamna in 5 milijonov kosov opeke. Baje je zgradba mostu stala pet milijonov goldinarjev. Pri zidanju so zaposlili domačine in mnogo Italijanov.

Borovniški most je bil dolg 510 m in je vezal pobočje Planine in Trebelnika. Visok je bil 35 metrov, zgrajen pa s polumerom 579.8 m v dveh nadstropjih. Gornje je štel 30, spodnje pa 28 odprtij. V prejšnji svetovni vojni je bil borovniški most zaradi bližine italijanskega bojišča izpostavljen možni letalskih napadov ali miniranja. Zato so ga vso vojno stražili. V sedanji vojni ga je najprej razstrelila jugoslovnska vojska tik pred svojo sramotilno kapitulacijo. Italijani so za popravilo tako, da so položili čez nastalo odprtino železno konstrukcijo. Nemški okupator je uporabljal železniški most, dokler ga zavezniška letala niso pogodila v polno. To je bila smrtna ura za borovniški most, ki ga bo sedaj nadomestila po ravnini speljana železniška proga.

Prednosti nove trase in njen potek

Projekt nove proge je strokovno utemeljen že po negativnih straneh obnove borovniškega mostu, ki smo jih opisali zgoraj. So pa še drugi razlogi, ki govorijo proti njemu. Stara proga od Preserja do Borovnice je imela vzpona 8 promil, od Borovnice do Verda pa je vzpon še jačji in doseže 14 promil. Zato so morali vsak večji vlak v Ljubljani deliti, da je lokomotiva zmogla speljat zmanjšani tovor do Borovnice. V Borovnici so vedno dobili priprago, s katero so potem zavlekli vagono čez 14 promilni vzpon do Verda. Nova proga bo od Ljubljane do Borovnice vodravna, od Borovnice do Verda pa bo vzpon isti kot prej. Vlak bo šel tako lahko brez delitve do Borovnice, kjer bo dobil priprago, s katero bo premagal vzpon do Verda. Pridobili bomo veliko postajo v Borovnici, ki bo v nižini. Koristila bo zlasti močvirnih krajih pa je bilo največ voziti težkih tovorov v hrib. Borovničani, ki živijo največ

Led mesto zidov v rudnikih

Rudarska industrija praznuje letos 60 letnico, odkar so inženjerji iznašli način, po katerem je mogoče z ledom zajeziti vodo, ki uhaja v rudnike. Vsak star rudar ve, da je marsikje globoko pod zemljo naletel na močan pritisk vode, kateri je prepeljal, da niso mogli globlje kopati, četudi je bilo na isbo v nižini. Koristila bo zlasti močvirnih krajih pa je bilo največ voziti težkih tovorov v hrib. Borovničani, ki živijo največ

V Angliji silno primanjkuje stanovanjskih hiš za vračajoče se vojake in poleg tega pa je tudi veliko pomanjkanje moških delovnih moči v stavbiški industriji. Zato so v tej industriji zaposlili od 15 do 18 let stare fante. Gornja slika nam kaže eno tako skupino mladih fantov pri delu pod nadzorom zidarskega mojstra.

podzemeljski zakladi. Podzemeljska bogastva so bila rudarjem tako rekoč pred nosom, pa zaradi vode nihče ni mogel do njih. Pred več ko 60 leti pa je nemški inženjer Poetsch iznašel način, ki je vsiljivo vodo dočela ukrotiti s tem, da je povzročil, da je zmrznila. Okrog in okrog kraja, kjer so hoteli kopati jašk, so napeljali in zabili en meter vsaksebi v zemljo močne cevi, po katerih je krožila neka tekočina. Ta tekočina v ceveh je povzročila zunanaj cevi tak mrz, da je okoličica cevi občutila takoj 25-30 stopinj mraza. Nato je vsa zemlja in voda okrog teh cevi močno zmrznila, da voda ni mogla več teči. Sredi med zabitimi cevmi so potem kopali jašek in to ponavljali toliko časa, dokler niso prišli iz nevarnega kraja. Vendar pa inženjer Poetsch, ki je to izumil, ni doživel uporabe svojega izuma, ampak je reven umrl. Dokler je bil mož živ, se nihče ni zmenil za njegov izum, katerega so pa začeli močno izkoriščati kmalu po njegovi smrti.

Leta 1885 so prvič v rudnikih poskusili z zamrznjenjem ustavit vodo. Prvi poskusi so bili seveda preprosti. Najprej so poskusili rešiti jašk, za katerega je šlo že veliko denarja, ki ga je pa grozila zaliti voda, da niso mogli naprej. V razmeroma kratkem času so z majhnimi sredstvi s pomočjo ledu ta jašk rešili in skozi nevarno plast prišli precej globoko. Kmalu nato so v Meklenburgu na Nemškem na ta način izkopali 61 m globok jašk v rudniku Jessenich (Jesenik), v katerem so kopali kalijevo sol. S tem je bil uspeh Poetscheve iznajdbe dokazan in začeli so jo splošno uporabljati.

Zlasti uporabljajo ta izum v kalijevih in premogovnih rudnikih, ki na primer v severni Nemčiji ležijo tako globoko, da bi zaradi vode nikdar ne mogli do dragocenih zemeljskih zakladov. S pomočjo te iznajdbe pa lahko izkoriščajo najgloblje rudnike. Na ta način so v novejšem času izvrtali že 600 m globoke jaške pod zemljo. V teku zadnjih let so s temi napravami prodrli rudarski inženjerji stotine in tisoče metrov pod vodo in pod močvirni pesek.

— Radium se prične topiti šele pri 960 stopinjah.

VSE KARKOLI se potrebuje od zobozdravnika, bodisi izvlečenje zob, puljenje zob in enako, lahko dobiti v vašo polno zadovoljstvo pri dr. Zupniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas dopušča. Uradni naslov:

DR. J. V. ZUPNIK
6181 St. Clair Ave.
Nad North American banko in nad prodajalno žganja.
Vhod na 62. cesti, Knausovo poslopje.
(Nov. 29, Dec. 3.-

DELO DOBIJO

Delajte v **MODERNEM POSLOPJU**
THE TELEPHONE COMPANY

potrebuje ženske za hišno znaženje poslopij v mestu
Stalno delo — dobra plača
Poln ali delni čas
5 večerov v tednu
od 5:10 zv. do 1:40 zj.

Zglasite se v **Employment Office**
700 Prospect Ave. soba 901
od 8 zj. do 5 pop. vsak dan razen v nedeljo

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Išče se karpenterje
Stalno delo, Dobra plača. Korar zanima, naj se zglasti na 60 E. 185. St. (x)

Ženske za čiščenje
Poln dnevni čas
od 6 zj. do opoldne
Plača
Stalno delo

Zglasite v employment office 5. nadstropje
Wm. Taylor Sons & Co.
(282)

Prodajalke za razne oddelke
Poln ali delni čas
začasno do božiča
Plača

Zglasite se v
Wm. Taylor Sons & Co.
(282)

MALI OGLASI

Furnezil
Popravljamo vsake vrste Resetting \$15, čiščenje \$5
Termostat kontrola
Lahka mesečna odplačila
Chester Heating Co.
Govorniško slovensko
1193 Addison Rd.
ENdicott 0487 (x)

Soba se odda
Odda se 1 soba za deklet ali ženo na 1044 E. 148. St. zgorej. Vprašajte po 5. uri zvečer. (279)

Posestvo naprodaj
Kdor hoče svoj denar dobro investirati, naj kupi ta tri posestva: 6121, 6123 in 6125 St. Clair Ave. Za informacije pokličite MA 6530. (x)

DOBER KUP — Naprodaj je hiša na Addison Rd. za 4 družine, lesena, 4 sobe in kopalnica vsako; gretje s pečmi. Poslopje v prvostanem stanju. Samo \$5,000. Porath Realty, RA 5777, Mr. Mack, zvečer GL 3514. (280)

Kadar kupujete ali prodajate!
Posestvo, n. pr. hišo, zemljišče, trgovino ali farmo, se vedno obrnite za zanesljivo in pošteno postrežbo v vaše popolno zadovoljstvo vedno do nas.
Splošna zavarovalnina proti ognju, nezgodam, za avtomobile itd.
Gradimo tudi nove domove po vašem okusu.
Se priporočamo
Edvard Kovac, Frank Prevec in Nettie Princ
KOVAC REALTY
960 E. 185. St.
KE 5030.
(Thur. —x)

East 61st St. Garage
FRANK RICH, lastnik
1109 E. 61st St.
HENDERSON 9231
Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.
Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

V BLAG SPOMIN
TRETJE OBLETNICE SMRTI
NEPOZABNEGA SOPROGA,
SINA IN BRATA

FRANK SOMRAK

ki je preminil 29. novembra, 1942.

Kako pozabit to gomilo, kjer Tvoje blago spi srce, ki mi brezmejno vdano bilo do konca zadnjega je dne. Zalujoci ostali:

MARY, soproga;
ANN ZUPANČIČ, mati in BRATJE.
Cleveland, O., 29. nov. 1945.

Plošče v zalogi

C-404 Pod mojim okencem—valček,
Nebo je čisto—jasno.
ORAŽEM GREGORY-YANCHAR, duet.

C-401 Nova domovina, valček,
Na zdravje, polka.
KUSAR'S TRIO

Mervar Music Mart
6919 ST. CLAIR AVE.
EN 3628

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

MALI OGLASI

Pohišstvo naprodaj
Proda se 3 kose pohišstvo za parlor prav poceni; je delano iz mahogany lesa; proda se tudi pernata tuhna poceni, dalje gugalnik za verando z 2 sedežema, 2 gugalnika za verando, nove natezalnice za zastore in 6 senčnikov za okna ter en ožemalec. Vprašajte na 15805 Arcade Ave.

Soba se odda
Odda se opremljena soba poštenemu Slovincu; gorkota in kopalnica. Soba je \$5 na teden. Vprašajte na 1078 Addison Rd. (280)

Luč za zdravljenje revmatizma
gre na vsak regularni saket. \$1.65
MANDEL DRUG
15702 WATERLOO RD.

RE-NU AUTO BODY CO.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. Welding!
J. POZNIK — M. ZELODEC
Glenville 3830.
982 East 152nd St.

Kraška kamnoseška obrt
15425 Waterloo Rd.
Ivanhoe 2237
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

Vas muči revmatizem?
Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.
Mandel Drug
15702 Waterloo Rd.
slovenska lekarna
(Thur.-x)

FR. MIHČIČ CAFE
7114 St. Clair Ave.
ENdicott 9350
6% pivo, vino, žganje in dober prigrizek. Se priporočamo za obisk.
Odprto do 2:30 zjutraj

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

Oče Dobrogost je vpiral pogled pred se; v njem se mu je zrcalila nepopisljiva skrb za to dobro ljudstvo, ki mora toliko trpeti.

Nemške čete so bile oddaljene že samo za streljaj pušic. . . Zdelo se je, kakor da je nekaj pušic zažvižgalo po zraku. A do sedaj še niso ničesar zadale.

Oče Dobrogost se je naglo zravnil, potožil iz zemlje križ, ki je bil postavljen tukaj na gričku, prijel ga z obema rokama in šel s hitrim korakom valečim se nemškimi četam nasproti. . .

Nemci so se za nekaj trenutkov vstavili. . .

Stal je križ proti križu. "V imenu tega znamenja našega odrešenja vas vprašam: Kaj hočete v teh krajih in kaj iščete med tem ljudstvom?"

Oče Dobrogost je govoril z glasom, o katerem bi nikdo ne bil rekel, da prihaja iz človeškega grla.

"Vi ste kristijani — tu tudi kristijani! . . . Vi ste častitelji križa, — tu tudi njegovi spoznavalci! . . . V prejšnjih časih ste seveda hodili semkaj širiti vero, danes je ta vaša pretveza ničeva. . . Vse bodrsko ljudstvo razun malih izjem je krščeno. Pustite svoje loke, obrnite meče z ostjo v tla in dajte temu ljudstvu mir. Zapriganam vas v i-

menu križa, katerega držim v svojih rokah in katerega imate vi na svojih oklepkih in na svojih praporih."

Nekoliko nemških glav se je skupilo v krog.

Nekdo jim je pripovedoval, da je ta duhovnik po rodu Čeh, da je on vzrok pokristijanjenja teh krajev, da je bil nekaj Otakarjev tovariš pod tujim krovom in odgojitelj sedanje danske kraljice. Da je bodrska kneževina del danske države, je največ kriv on. . . Če mu prizaneso, zraste v teh krajih proti nemškemu cesarstvu morje, ki bo moglo vsak čas poplaviti Brunšviško, Westfalsko in Sasko. Stokrat večja nevarnost kakor iz Italije bode pretela iz teh pokrajin.

Nemški grofje so se med tem pogovorom z najstrupenejšim pogledi ozirali na očeta Dobrogosta.

Bodrski apostol je stal še vedno nepremično in držal križ nad glavo, kakor bi se hotel z njim zavarovati proti puščicam.

Mož, ki je govoril s poveljniki nemške vojske, je bil zrec — taisti, ki je bil zadnjič v gradu nemškega grofa Sterenfida, da bi se dogovorila z njim o vsem še natančneje.

"Čelo tukaj se nam drzneje Čehi staviti na pot? — Ali nam ne dajo dovolj dela na bavorski in saski meji? Ali ne sega Otakarjeva prevzetnost že do oblakov? Ali se ne povzdiguje nad cesarja samega?"

Grof Drachenfels je zbedel svojega konja z ostrogami, da se je spel in vrgel razjarjenega gospoda na tla.

V tem trenutku so zatrobili nemški bojni rogovi k napadu na bodrsko ljudstvo.

In v prvi se je gibala postava zreca.

"Ta križ, katerega stiskam v rokah — bo ošvetil mene in vse, kar je nedolžno. Za pričo naj mi bo Trojedini Bog."

Oče Dobrogost ni mogel dokončati.

Križ, katerega je še vedno stiskal v obeh rokah, je pričel omahovati in padel na tla. In v občni zmešnjavi je bilo videti, kakor da je padel še nekdo.

Smrtna puščica se je zarila očetu Dobrogostu ravno nad srce.

Vnelo se je strašno klanje. Bodrci so se branili, s čimur je kdo mogel.

Zene so svoje sovraže celo grizle.

Toda že je bila tukaj pomoč. Gospod Strange je prišel na bojišče še pred večerom. Na njegovi strani je bil mož v temnem jeklenem oklepu. Danci so se vrgli na Nemce z neodoljivo silo. Sicer so bili utrujeni od celodnevne pohoda, mnogim pa je tudi že konj zgrudil na tla; toda že prvi napad je spravil čete nemških grofov v nerod.

Mož v temni opravi je zdaj tu, zdaj tam, in videti je bilo, kako je njegov meč zopet in zopet razklal jezdeca od glave do nog in se zaril še v konja.

Neznani vitez je poznal grofe po barvah in vselej nameril na plapolajočo perjanico, ki je nato takoj izginila med sovražnimi vrstami.

Pod tujim vitezom se je zgrudil že tretji konj, toda še ga je bilo videti med bojevniki. Danecem je ukazoval vedno tja, kjer

so se sovražne vrste pričele tanjšati.

In predno je zašlo solnce, so bili nemški grofje grozno porazeni.

Cvetje porenškega viteštva je ležalo tukaj pokošeno. Ko so udarili na kmetske množice, se jim ni niti v sanjah zazdelo, da bodo do večera sami poginili na ti zemlji namočeni s potoki nedolžne krvi.

Toda zmaga je bila plačana preveč — preveč drago. . .

Očetu Dobrogostu so se izvijali na gričku poslednji dihlijci.

Nekoliko ranjenih starešin se je priplazilo k njemu.

Pod križem, katerega je stiskal v svojih rokah, kakor bi se hotel z njim varovati pred Nemci, je ležal ubit mož, zrec, ki je bil onidan v gradu Sterenfridovem. . . Križ ga je pobil na tla in ga onesvestil, in sami Nemci, katerim je pokazal pot v svojo lastno domovino, so ga ubili ter mu najpravičnejše poplačali njegovo delo.

Vitez v temni, železni opravi je naenkrat obstal. Njegovo nalčiže je bilo sicer še vedno spuščeno, a oči so mu skozi majhne luknjice vendar videle popolnoma dobro. Vitez se je hitro sklonil, odgrnil očetu Dobrogostu z čela in z dela obraza pepelnate lase, privzdignil mu glavo in mu nepremično gledal v obličje, na katerem je bilo že poznati prvi Moranin poljub.

"Oče Dobrogost. . . Ali me slišiš, plemeniti starček?"

Vitez v temni, železni opravi je govoril najgladkejšo češčino.

"Vsaj za nekaj trenutkov odpri oči. . . Oče Dobrogost!"

"Ali me nekdo kliče?"

Stari duhovnik je šepetaje zgovoril to vprašanje in res odprl oči. Toda bile so skaljene, zdelo se je, da so jih zastrli smrtni mrakovi.

"Rojak, oče Dobrogost, te je maščeval nad sovragi."

"Moj rojak!"

Oče Dobrogost je globoko vzdihnil.

"Iz Češkega. . . moj rojak. . . Poslala ga je Draguška. Nikdar več je ne bom videl. . . Moje delo je končano, toda negotovo. . . negotovo. . . In za menoj ni nikogar, ki bi se poprijel mojega dela. . . čisto nikogar. Zrtvoval sem vse. . . tudi svoje življenje. . . Moj

Bog — in vendar — je delo negotovo. . . Ali je res usojeno, da v teh krajih vtihnijo slovanski glasovi? . . . Puščavo vidim. . . strašno puščavo — in v ti puščavi grob poleg groba. . . Zakaj nas tako tepeš, o moj Bog. . . Vsmili se nas. . . odpusti. . . odpusti vsem. . . Ti si Čeh. . . ti si rojak. . . dober sin svoje domovine. . . vsem ne si od mene pozdrave. . . tudi nji."

Oče Dobrogost je govoril bolj

in bolj tiho; njegove oči se še vedno niso zjasnile. Ves čas so bile zastrte s tako čudno meglo.

Staroste so klečali okoli njega, roke so imeli sklenjene, na njih bile zastrte s tako čudno meglo, nicaah molitev in na čelih

Denar v stari kraj za božič!

Božič bo kmalu tukaj. *Dobro in koristno delo storite, ako sorodnikom pomagajte sedaj, ko so v tako veliki potrebi.*

DENAR POŠILJAMO po kablu (brzojavno) in po zračni pošti tako, da bodo gotovo dobili denar do božiča.

DENAR SE POŠILJA NA OSEBE, za katere veste, da so še žive in če veste za njih naslove.

Zdaj, ko prihajajo novice iz starega kraja, da so paketi dospeli tje, storite dobro delo, če jim tudi vi pošljete nekaj blaga in obleke. Pri nas dobite vse potrebne informacije in navodila za pakete. Mi prodajamo in odpošiljamo vse pakete za stari kraj. Pakete, ki jih sami doma zavijete, lahko pustite pri nas in mi jih bomo nesli za vas na pošto.

Naša postrežba je vedno točno in zanesljiva. Se priporočamo.

MIHALJEVICH BROS CO.
6424 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

SKEBE & ULLE
PLUMBING and HEATING CO.
15601 Waterloo Rd. Kenmore 7248

1945 - Božič - 1945

Lepše je dati kot pa jemati. Še lepše pa je, če pride darilo iz A. Grdina in Sinovi trgovine s pohištvom.

To leto smo izredno dobro pripravljene ustreči željam vsakega odjemalca. Naša zaloga je iz najfinejše kakovosti in lepega izdelka. Vsak nakup, velik ali majhen vas bo zadovoljil in razveselil.

Naše ime garantira nad 40 let pošteno in zanesljivo blago. S tem in s poštenimi cenami smo dali našim odjemalcem boljše vrednost, kot bi jo mogli dobiti kje drugje.

Ako hočete dati pohištvo za darilo, kot: svetilke, mize, skrinje iz cedrovine, zrcala, stojala za revije, pralnike, Westinghouse ledenice, roasterje, likalnice itd., pridite kupit k

A. GRDINA in SINOVI

Ako hočete praktična darila za otroke, gugalnike, stole, namizno posodo, table, medvede in slone, skrinje igračk itd., pridite kupit k

A. GRDINA in SINOVI

Ako hočete fino blago po pravi ceni, pridite kupit k

A. GRDINA in SINOVI

Ako potrebujete karkoli za vaš dom, pridite k

A. GRDINA in SINOVI

Da, vi lahko napravite božično sezono najbolj dobičkanosno in radostno, če kupite v naši trgovini. Tukaj boste dobili prijazno in osebno pozornost.

A. Grdina in Sinovi

Kvalitativno pohištvo in potrebščine od 1903.
Odprto zvečer ob ponedeljkih, četrtek in sobotah.
6019 St. Clair Ave. (zdaj v gradnji) 15301 Waterloo Rd. KE 1235

CLEVELAND ORCHESTRA
Vladimir Golschmann, dirigent.
Četrtek, 29. novembra, 8:30
Sobota, 1. decembra, 8:30
Program vključuje dela od BERLIOZ, SIBELIUS, ANTHEIL in KHRENNIKOFF.
CE 7300

V BLAG SPOMIN
DRUGE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA ISKRENO LJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SOPROGA
IN OČETA

John Trattar

ki je za vedno zatisnil svoje milo oči 29. novembra 1943.

Dve leti je že minilo, odkar zapustil si naš dom, ko od nas Te je ločila na božji klic nemila, smrt.

Počivaj mirno, ljubi oče, kjer ni trpljenja ne skrbi, počivaj, dragi moj soprog in prosil ljubega Boga za nas.

Zalujoči ostali:
MARY TRATTAR, soproga;
JOHN, sin;
VIOLET in FLORENCE, hčeri.
Cleveland, O., 29. nov. 1945.

PREVZELI SMO MOUNTAIN INN

4428 St. Clair Ave.

Zganje, pivo, vino, dober prigrizek: steaks, kokošična pečenka, ob petkih ribja pečenka. Ples vsak petek in soboto.

Se priporočam za obilen poset
JOHN MODIC, lastnik

V BLAG SPOMIN OB PRVI OBLETNICI

Pfc. Frank Blatnik

ki je umrl pred enim letom v bojih v Nemčiji.

Sin Frank in brat! Minilo je že eno leto dni, odkar si nas za vedno zapustil v bridki žalosti, v prelivanju solza. Tvoji tovariši se že vračajo v seli domov, kar jih je še ostalo od 5. oklepne zmagovalne divizije. Ti pa počivaš od poznega večera dne 29. novembra 1944 na belgijskem pokopališču št. 1, 7 milij od mesta Aachen, med svojimi 15 tisoč tovariši v 7. vrsti, Tvoj grob pa nosi številko 140.

Dal si svoje mlado življenje za svobodo narodov. Tako se piše in govori. Kje je sedaj tista svoboda, ko pa so narodi vsega oropani. Pobili so jih, požgali vasi, izginile so lepe cerkve in hišice s površja zemlje. In še se isto nadaljuje.

Ljubi sin Frank, zdi s nam, da si prav po nepotrebnem preli svoj kri, menda samo pohlepnežem v osebno korist. Toda usoda je zahtevala, da si tudi ti moral darovati svoje mlado življenje za te krvoločne zveri, ki niso nikoli site tuje krvi. Storil si, sin, svojo dolžnost, častno bo ostalo Tvoje ime za vedno. Preveč smo se ljubil, zato nas je Bog ločil.

Veselili smo se Ti in mi doma dneva, ko se bomo zopet skupaj združili. Bil bi okrašen kot božično drevesce, toda sin, na zemlji se ne vidimo nikoli več. Upajmo pa, da nad zvezdami. Vesel si bil vedno in pogumen, poln humorja. Tako se je Tvoj prijatelj izjavil, da bo zadnje minute Tvojega življenja. Zmagoslavno si prišel iz štirih bitk. Nadaljeval si še 5. bitko, ali zadnjo. Tukaj Ti je bila pa usoda zapečaten za vedno.

Počivaj, ljubi sin, v tuji zemlji mirno spanje, dokler nas Bog zopet združi.

Želimo se še zahvaliti sledečim, ki so darovali za sv. maše: Mr. in Mrs. Matt Zupančič iz 81. St., Mrs. Seemel E. 89. St., Mrs. Stable, St. Catherine ter vsem tistim, ki so se udeleževali sv. maš med letom v domači ali pa v drugi cerkvi za pokoj njegove duše. Tako ga še zanaprej priporočamo prijateljem v molitev in še enkrat hvale vsem skupaj.

Zalujoči ostali:
STARŠA in BRATJE.
8906 Union Ave.
Cleveland, Ohio, 29. novembra 1945.

V LJUDNO STE VARLJENI NA PLESNO VESELICO

V SOBOTO 1. DECEMBRA, ki jo priredi DRUŠTVO LIPA ŠT. 129 SNPJ ob priliki 35-letnice obstoja V AVDITORIJU SND NA ST. CLAIR AVE. Pričetek ob 7:30 IGRA PETE SRNICK ORKESTER. Vstopnina 60c